

Nytt kompetenscentrum:

SÅ SKA SVERIGE FÅ FLER MÄSTERSKAP

TEXT: CHRISTIAN CARLSSON

Kampen om att få arrangera internationella idrottsevenemang är i dag knivskarp. Och Sverige har tyvärr tappat mark.

Den gällande regeringsförklaringen är glasklar: fler internationella idrottsevenemang till Sverige är en prioriterad uppgift. Men den bistra verkligheten är att vi tappat mark i den allt skarpare konkurrensen. Nu initierar Riksidrottsförbundet (RF) ett nationellt kompetenscentrum för att stärka den svenska konkurrenskraften.

– Sverige är bra på att arrangera internationella tävlingar. Men allt fler länder knäcker koden för att locka till sig attraktiva tävlingar och mästerskap. Därför måste vi nu utarbeta nationella strategier på området, och då är kompetenscentrumet ett första steg på vägen, säger Mattias Claesson som är idrottspolitisk chef på RF.

När vi ses inne i ett av mötesrummen på Idrottens Hus har precis ett av världens största idrottsevenemang – vinter-OS – startat. Charlotte Kallas fristilslopp över 10 kilometer är kvällens klo. Mattias Claesson är lite nervös för om han ska hinna hem i tid. Han visar upp möteskalendern och himlar med ögonen:

– Den här dagen är helt hysterisk, konstaterar han.

Vinter-OS till Sverige, är det inte läge att göra en ny ansökan snart?

– Visst skulle vi kunna göra det, men så stora evenemang kräver ett övergripande nationellt engagemang.

Tanken är förstås kittlande. Men för Mattias Claesson handlar det nu om en mer jord-

nära utmaning. Den skapelse som ännu går under arbetsnamnet ”Kompetenscentrum för internationella idrottsevenemang” ska få fastare former. RF fick tidigare uppdraget av regeringen och styrelsen (RS) öronmärkte i januari 8-10 miljoner kronor för ändamålet. Några fasta tjänster i Idrottens Hus är dock inte aktuellt, förklarar han. Tanken är istället att köpa in externa tjänster och att skapa nätverk. Samarbeten med organisationer och företag utanför idrottsrörelsen, till exempel inom turistnäringen, blir en annan del av arbetet.

– Det kommer att finnas en pott där förbund som söker evenemang kan ansöka om bidrag. Vi håller nu på att ta fram bedömningskriterier för hur ansökningar ska värderas. Ett annat, mer långsiktigt arbete, är att initiera en kompetensutveckling på området inom idrotten. Målet är att komma igång med en utbildning någon gång under april eller maj.

Regeringen i ryggen

Exakt hur de kommande bidragskriterierna ska utformas är ännu inte klart. Men enkäter till förbunden har skickats ut med syftet att de ska få vara med och påverka utformningen av kriterierna. Kompetenscentrumet kommer också på egen hand kunna gå in och stötta evenemangsansökningar som man anser är speciellt intressanta.

På papperet, mer konkret i regeringsför-

Göteborg har en fin tradition på att ta hem stora idrottsevenemang. Senast friidrotts-EM 2006 då Sverige hamnade på 6:e plats i medaljligan.

klaringen, betonar alltså allians-regeringen vikten av att Sverige får arrangera fler internationella mästerskap och tävlingar. Och enligt

Mattias Claesson, idrottspolitisk chef på Riksidrottsförbundet.

Mattias Claesson är regeringen också "på gång" i frågan. Men mellan raderna kan man också skymta en kritik mot att för lite har hänt.

– Kompetenscentrumet är ett bra första steg på vägen. Men det är trots allt ganska små resurser det handlar om. Det

viktiga nu är att vi tillsammans utarbetar nationella strategier. Staten är ju den stora vinnaren vid stora internationella evenemang på hemmaplan som ju bland annat genererar ökad turism och nya skatteintäkter, säger Mattias Claesson.

Eventmakare i världsklass

Vi förflyttar oss till Royal Viking Hotell på Vasagatan i Stockholm. I en av serveringens gröna läderfätöljer sitter Jörgen Persson, tidigare generalsekreterare för Svenska

Jörgen Persson, VD på human event.

Bordtennisförbundet. Numera VD för företaget Human event. En man som älskar evenemang i allmänhet – och sportevenemang i synnerhet. Han talar snabbt, effektivt och tar gärna kroppsspråket till hjälp.

– Det här är det absolut roligaste man kan jobba med, men alla som ska göra det måste göra sin hemläxa, förklarar han.

Hur en sådan läxa ser ut återkommer vi till, men kan redan nu avslöja att det inte är något som kan klaras av på en kafferast. Jörgen Persson är ett namn som förpliktigar i bordtennissammanhang. Den Jörgen Persson som sitter bredvid mig kanske inte kan skriva världsmästare på sitt visitkort. Men som eventmakare talar åtminstone meriterna för att han håller hög internationell klass. Under tiden som generalsekreterare i bordtennisförbundet lyckades han bärga hem såväl Världs- som Europamästerskap samt stortävlingen SOC till Sverige. Ja, han

Internationella idrottsevenemang 2010

5-7 februari	Rally – VM, deltävling	Karlstad
11-13 mars	Teamåkning – Junior-VM	Göteborg
13 mars	Casting – Europacuptävling	Stockholm
1 april	Handboll, damer – EM-kval	Lund
16-18 april	Handikappfriidrott – Inomhus-VM	Bollnäs
30 april-2 maj	Taekwondo – EM	Skövde
4-8 maj	Styrkelyft – EM	Köping
13-16 maj	Innebandy – Student-VM	Umeå
30 maj	Handboll, damer – EM-kval	Skövde
10-13 juni	Modern femkamp – Ungdoms-VM	Uppsala
26 juni och 4 juli	Am Fotboll – VM, damer (det första någonsin)	Stockholm
28 juni-4 juli	Inline-hockey – VM	Karlstad
2-4 juli	Rallycross – EM	Höljes
6-10 juli	Golf, herrar – Lag-EM,	Österåker
10-11 juli	Frisbee, fristil – EM	Linköping
19-23 juli	Orientering – Student-VM	Borlänge
19-24 juli	Baseball – UEM-kval, 15-åringar,	Nyköping
30-31 juli	Racerbåt – VM Racer, EM Racer, (deltävlingar)	Mora
28 juli-6 augusti	Simning – Masters-VM	Borås, Mölndal, Göteborg
29 juli-1 augusti	Dracering – EM-deltävling	Mantorp
4-6 augusti	Precisionsorientering – EM	Bollnäs
4-8 augusti	Wakeboard och Wakeskate – EM	Fagersta
6-8 augusti	Racerbåt – VM Class 1 (deltävling)	Uddevalla
13-15 augusti	Racerbåt – VM OSY 400	Nora
16-22 augusti	Volleyboll – Paf Open (Swatch FIVB World Tour),	Åland
19-22 augusti	Radiostyrd Bilsport – EM-tävling	Göteborg
augusti (ej fastst.)	Basket – EM-kvalmatcher	Norrköping
22-23 oktober	Truggymnastik – EM	Malmö

Taekwondo-EM i Skövde och lag-EM i golf i Österåker är ett par av de större evenemang som hålls i Sverige under året.

är ju svensk så han är noga med att betona att det snarare var ett team som gjorde det.

– Bordtennis är en stor sport internationellt. För att få hem ett mästerskap till Sverige behöver man konkurrera med ett stort antal länder. Då är det helt nödvändigt att kunna det politiska spelet för att gå segrande ur den matchen.

Långsiktigt tänkande

Nästa stora internationella bordtennisevenemang i Sverige blir dock Veteran-VM i Stock-

holm 2012. Ursäktade men – Veteran-VM...?

– Det är faktiskt också ett kommersiellt attraktivt evenemang. Totalt handlar det om 2.500-3.000 anmälda spelare och finalspelet går i Globen. Vi talar om en köpstark 40+grupp som kommer att bo på hotell, äta och åka taxi i Stockholm under en veckas tid. Om deras totalupplevelse blir positiv så är dessutom möjligheterna goda för att de kommer tillbaka och tar med sig familj och vänner. Det är där de stora vinsterna ligger för Stockholms näringsliv och den svenska

staten. Det räcker med andra ord inte att enbart räkna på det som kommer in under själva tävlingen, säger han.

Jörgen Persson är en av de externa konsulter som RF nu kommer att anlita för att höja kompetensnivån hos specialidrottsförbunden när det gäller att anordna evenemang. Och ökad kunskap är definitivt ett måste om det ska bli några internationella idrottsevenemang i Sverige i framtiden.

– Östeuropa, Asien och Mellersta Östern är exempel på geografiska områden där man insett värdet av att få arrangera stora evenemang. I penningstina oljeländer som Dubai och Qatar satsas det i dag enorma belopp. Om inte den svenska staten går in mer aktivt nu så kommer vi att tappa ytterligare gentemot omvärlden.

Högre krav på kompetens

Idrott&Kunskap: Det låter som riktigt tufft motstånd. För tufft?

– Visst är det tuffa konkurrenter. Men man ska samtidigt inte underskatta kraften i den folkrörelse som svensk idrott utgör. Den är till stor del uppbyggd av ideella krafter och det kan vara en fördel då man arrangerar riktigt stora evenemang. Vi svenskar är duktiga som tävlingsarrangörer. Däremot måste vi bli bättre på områden som till exempel kampanjstrategier och lobbyingverksamhet.

– Men ta Karlskrona som ett exempel. De vann nyligen hem Badminton-VM 2012 i konkurrens med bland andra Paris. Så visst kan David slå Goliat och det klarade man bland annat genom att kommunen gick in och stöttade med ett antal miljoner kronor och tack vare att man har en attraktiv anläggning i Telenor Arena.

Förutom att fler länder blandat sig i kampen om de attraktiva evenemangen så har även kraven från de internationella förbunden hårdnat. I dag, bedömer Jörgen Persson, krävs det 6-12 månader av strategiskt lobbyarbete för att ta hem ett stort evenemang och finansieringskraven är på en helt annan nivå jämfört med för ett antal år sedan. Och om det tidigare räckte att vara en dokumenterat god tävlingsarrangör så måste det i dag finnas kompetens inom områden som affärsjuridik, varumärkesbyggande och sponsring. För ett idrottsförbund är det nödvändigt att analysera vilka kompetenser som finns internt och vad som måste köpas in externt.

– Trenden går också från rena tävlingsare-

nor till nöjesområden. Målet är att få dit hela familjer. I dag är allt en del av en upplevelseindustri. Jag brukar säga att idrottsrörelsen behöver gå från att vara ideella ledare till att bli kommersiella förhandlingspartners. Det är en mycket viktig fråga för förbunden om man ska öka sin attraktionskraft och säkra den framtida rekryteringen av nya utövare.

Varumärkestänkande

En mängd frågeställningar blir aktuella för det förbund som vill kunna vara med och konkurrera på den internationella arenan. Hur jobbar man långsiktigt med utbildning för de olika kompetensområdena? Hur gör man för att få in representanter i de beslutande organen? Man får helt enkelt inte hem ett evenemang utan representation i de rätta styrelserummen, slår Jörgen Persson fast. Att samarbeta med andra förbund runt en ansökan kan spara både tid och pengar.

– Ja, man kan lära mycket av hur andra förbund som söker eller redan har fått ett evenemang har jobbat. Kanske går det att samarbeta kring vissa poster. Det kan till exempel handla om att presentera en gemensam bild av Sverige som land. Sedan tillkommer förstås alltid en grenspecifik del men runt vissa delar går det definitivt att skapa samordningsvinster.

I internationella sammanhang har "Nation branding", att bygga ett lands varumärke, blivit ett viktigt begrepp och ett argument för att vinna hem stora evenemang. Men numera talas det även mycket om "Place branding", vilket är en regional variant på samma tema. Attraktiva idrottsevenemang är i hög grad även regional näringspolitik. Göteborg är där något av en föregångsstad men städer som Stockholm, Malmö, Linköping och Östersund-Åre har också utvecklat starka koncept. Konkurrensen står med andra ord inte enbart mellan nationer, utan även mellan regioner och städer i ett land. Och det är där inte alltid givet att störst är bäst.

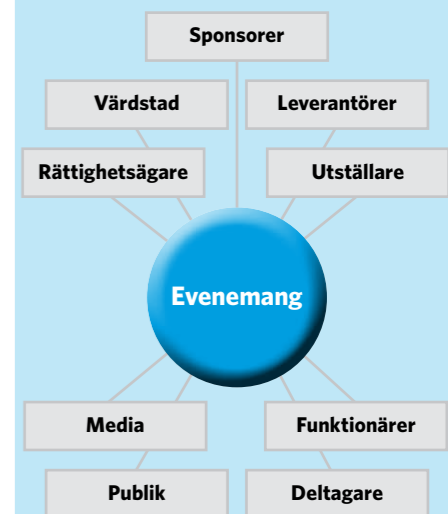
– I stora städer är fördelen att publikunderlaget är större, företagen fler och det finns även ett antal, större massmedier. Samtidigt är konkurrensen om människors intresse hårdare eftersom utbudet av aktiviteter är så stort. I en liten stad är det lättare att få folk att ställa upp och jobba för ett lokalt evenemang. I slutändan handlar det förstås om vilken nivå det är på evenemanget, säger Jörgen Persson. ■■

Idrottens evenemangsstrategi

Idrottens evenemangsstrategi ska vara ett stöd för rättighetsägaren oavsett om det gäller att "vinna hem" ett evenemang eller att genomföra ett evenemang som man blivit tilldelad. Inom ramen för evenemang inryms även internationella idrottskonferenser och -kongresser, generalförsamlingar etcetera. Strategin bygger till stor del på erfarenhet och kompetens från olika evenemang som genomförts i Sverige.

Modulbaserad verktyglåda

Vid ett evenemang är det många intressenters behov att ta hänsyn till. Det är också många olika delar att hantera. För att man inte ska behöva uppfinna hjulet på nytt har företaget Humanevent tagit fram ett antal moduler/checklista som visar merparten av de delar som kan vara aktuella för en rättighetssägare.

- Modul 1 – Analys
- Modul 2 – Att vinna hem ett evenemang
- Modul 3 – Organisation
- Modul 4 – Kringarrangemang
- Modul 5 – Försäljning av rättigheter
- Modul 6 – Marknadsföring/PR
- Modul 7 – Genomförande
- Modul 8 – Utvärdering

Den modulbaserade verktyglådan är ett levande dokument som måste kompletteras och uppdateras regelbundet.